

BKF_ZOZJ v PS 2022

Pojištění odpovědnosti

doc. Ing. Eva Vávrová, Ph.D.

Pojištění odpovědnosti kryje

- 1) Náhradu škody/újmy způsobené pojištěným třetí osobě, pokud se na ni pojištění vztahuje
- 2) Odvrácení neoprávněných nároků včetně soudních výdajů

Náhrada v případě újmy na zdraví

zahrnuje:

- Náhradu za ztrátu na výdělku po dobu pracovní neschopnosti
- Náhradu za ztrátu na výdělku po skončení pracovní neschopnosti
- Náhradu za ztrátu na důchodu
- Bolestné
- Úhrada nákladů na léčení
- Náhrada za ztížení společenského uplatnění
- Náhrada za věcnou škodu
- Náhrada za přiměřené náklady spojené s pohřbem
- Jednorázové odškodnění pozůstalých

Příčina vzniku škody/újmy

= děj, který způsobí, že v budoucnosti může dojít ke vzniku škody/újmy

Vznik škody/újmy

= situace, kdy došlo k poškození třetí osoby

Vznesení nároku na náhradu škody/újmy

= poškozený prokazatelně vyzve pojištěného k náhradě škody/újmy

Uplatnění škody u pojistitele

= nahlášení škody, vznesení nároku vůči pojistiteli

Principy sjednání POŠ

1) Loss occurrence

- vznik škody/újmy v době trvání pojištění bez ohledu na to, kdy poškozený uplatní nárok na náhradu škody/újmy u pojištěného a pojištěný u pojistitele

2) Claims made

- vznik škody/újmy v době trvání pojištění
- vznesení nároku na náhradu škody/újmy v době trvání pojištění
- uplatnění škody u pojistitele v době trvání pojištění

3) Act committed

- vznik příčiny škody/újmy v době trvání pojištění, škoda/újma a uplatnění nároku může být až po skončení trvání pojištění

Právní úprava odpovědnosti

dle nového občanského zákoníku NOZ.

Promlčení dle § 636 NOZ

- Právo na náhradu škody/újmy se promlčí nejpozději za 10 let ode dne, kdy škoda/újma vznikla. Byla-li způsobena úmyslně, promlčí se právo na její náhradu nejpozději za 15 let.

Obecné zásady pojištění odpovědnosti

- Vztahuje se na škodu/újmu, kterou pojištěný způsobil jiné osobě na životě, zdraví, na věci či jinou majetkovou škodu, popř. i jinou újmu
- Jednání musí být neúmyslné
- Příjemcem plnění je poškozený. Poškozenému vzniká právo na plnění proti pojistiteli, jen bylo-li to ujednáno anebo stanoví-li tak jiný zákon
- Pojištění lze ujednat jen jako pojištění škodové

Členění pojištění

- 1) Zákonné
- 2) Smluvní povinné
- 3) Smluvní dobrovolné

Zákonné pojištění

- vzniká při vzniku skutečnosti dané právním předpisem
- dáno právním předpisem = vyhláškou č. 125/1993 Sb., ve znění p. p., kde jsou vymezeny všechny náležitosti pojistného vztahu (pojistitel, výše pojistného, parametry pojištění)

Pojistné

- Ze základu pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti
- Sazby jsou diferencované podle rizikovosti odvětví činnosti zaměstnavatele

Zákonné pojištění odpovědnosti organizace za újmu při pracovním úrazu nebo nemoci z povolání

Smluvní povinné pojištění

- Zákon ukládá povinnost sjednat si pojištění, někdy jsou stanoveny jeho minimální parametry
- Jde o komerční pojištění, takže existují rozdíly mezi pojistiteli

Příklady:

- 1) Odpovědnost z provozu motorového vozidla
- 2) Profesní pojištění odpovědnosti
- 3) Odpovědnost za závažné ekologické havárie
- 4) Pojištění úpadku cestovní kanceláře

Pojištění odpovědnosti za škodu/újmu způsobenou provozem vozidla

- Předmětem je náhrada škody/újmy, za kterou pojištěný odpovídá těm, kteří utrpěli škodu/újmu v souvislosti s provozem pojištěného vozidla
- Týká se nejen pozemního motorového vozidla, ale i ostatních dopravních prostředků

Pojištění odpovědnosti za škodu/újmu způsobenou provozem vozidla

Odpovědnost z provozu motorových vozidel na pozemní komunikaci

- zákon č. 168/1999 Sb., ve znění p. p.

Odpovědnost z provozu letadel a lodí

- upravena příslušnými zákony (pro letadla zákon č. 49/1997 Sb.; pro lodě zákon č. 261/2011 Sb.) a směrnicemi
- minimální limity pro každý prostředek

Odpovědnost provozovatele drážní dopravy

- zákon č. 266/1994 Sb.
- stanovuje odpovědnost firmy sjednat a udržovat pojištění bez bližší specifikace

Pojištění odpovědnosti za škodu/újmu způsobenou provozem vozidla

Předmětem pojištění je:

- Újma na zdraví nebo usmrcení
- Škoda vzniklá poškozením, zničením nebo ztrátou věci
- Ušlý zisk
- Účelně vynaložené náklady spojené s právním zastoupením

Vyloučeno z pojištění:

- Škoda/újma, kterou utrpěl řidič vozidla
- Majetkové škody, za které pojištěný odpovídá svým příbuzným
- Škody na vozidle, na které se vztahuje pojištění

Pojištění odpovědnosti za škodu/újmu způsobenou provozem motorového vozidla

Zákon stanovuje minimální limity plnění (35/35 mil. Kč)

Česká kancelář pojistitelů:

- Sdružuje pojistitele provozující POV
- Provozuje hraniční pojištění
- Poskytuje informace nutné pro uplatnění nároků poškozených z odpovědnostního pojištění
- Spravuje garanční fond

Pojištění odpovědnosti za škodu/újmu při výkonu určité profese

Povinné smluvní pojištění:

- Pojištění odpovědnosti lékařů, stomatologů a lékárníků
- Pojištění odpovědnosti veterinářů
- Pojištění odpovědnosti architektů
- Pojištění odpovědnosti auditorů
- Pojištění odpovědnosti notářů
- Pojištění odpovědnosti daňových poradců
- Pojištění odpovědnosti advokátů
- Pojištění odpovědnosti zprostředkovatelů při distribuci pojištění/zajištění

Pojištění odpovědnosti za závažné ekologické havárie

- Zákon č. 59/2006 Sb.
- Zákon č. 167/2008 Sb., účinný od 1.1.2013
- Každá firma, která pracuje s určitým množstvím chemických látek, má povinnost sjednat si pojištění v takové výši, v jaké může způsobit škodu/újmu

Pojištění cestovních kancelář

= Smluvní povinné pojištění záruky pro případ úpadku CK

Pojistné plnění je vypláceno, pokud cestovní kancelář z důvodu úpadku:

- Neposkytne zákazníkovi dopravu z místa pobytu v zahraničí do ČR
- Nevrátí zákazníkovi zaplacenou zálohu nebo cenu zájezdu v případě, že se zájezd neuskutečnil
- Nevrátí zákazníkovi rozdíl mezi zaplacenou cenou zájezdu a cenou částečně poskytnutého zájezdu v případě, že se zájezd uskutečnil pouze z části

Pojištění cestovních kanceláří

- PČ se stanovuje z plánovaných tržeb cestovní kanceláře z prodeje zájezdů a spoluúčasti cestovní kanceláře na krytí škod
- Velikost pojistného: podle velikosti PČ, spoluúčasti a velikosti rizika

Smluvní dobrovolné pojištění

= Ostatní pojištění odpovědnosti za škodu/újmu
Sjednávají se komerčním způsobem

Příklady:

- Pojištění obecné odpovědnosti
- Pojištění za škodu/újmu způsobenou vadou výrobku
- Pojištění odpovědnosti dopravce
- Pojištění odpovědnosti statutárních orgánů
- Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnancem zaměstnavateli

Pojištění obecné odpovědnosti

- Náhrada škod/újem způsobených činností jednotlivce
- Kryje škody/újmy na majetku, zdraví a životě třetích osob a finanční škody

1. Pro jednotlivce

- Pojištění odpovědnosti v běžném občanském životě
- Pojištění odpovědnosti z provozu domácnosti
- Pojištění odpovědnosti vlastníka nemovitosti
- Pojištění odpovědnosti vlastníka/chovatele zvířete
- Pojištění odpovědnosti při výkonu povolání
- Pojištění odpovědnosti občana-podnikatele

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou zaměstnavateli

- Standardní produkt nabízený komerčními pojišťovnami
- Zaměstnavatel má právo nárokovat náhradu škody po zaměstnanci do výše 4,5 násobku jeho hrubé mzdy (příp. i celou výši škody)

Pojištění provozní odpovědnosti

2. Pro podnikatelské subjekty

- Pojištění odpovědnosti za vadu výrobku
- Pojištění odpovědnosti vedoucích pracovníků (D & O liability)

Pojištění provozní odpovědnosti

Komerční pojišťovny rozdílně přistupují ke:

- a) Škodám/újmám způsobeným vadou výrobku
- b) Finančním škodám – následné finanční škody
– čisté finanční škody

Doplňková pojištění k pojištění provozní odpovědnosti

- Škody na věcech převzatých za účelem provedení činnosti
- Škody na věcech užívaných
- Škody na životním prostředí
- Regresy zdravotních pojišťoven
- Škody na věcech zaměstnanců

Pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou členy statutárních a dozorčích orgánů společnosti

- Vztahuje se na chybná rozhodnutí představenstva, dozorčích rad (u a.s.), jednatelů (u s.r.o.)
- Nárok vznáší dozorčí rada, popř. akcionáři
- Platí zde presumpce viny – členové musí prokázat, že nárok je neoprávněný